

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 24ης Νοεμβρίου 2020

σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα

(2020/C 417/01)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως τα άρθρα 166 και 165,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽¹⁾ αναγνωρίζει την εκπαίδευση και την πρόσβαση στην επαγγελματική και συνεχιζόμενη κατάρτιση ως θεμελιώδες δικαίωμα, και οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών προβλέπουν, έως το 2030, ίση πρόσβαση για όλες τις γυναίκες και όλους τους άνδρες σε οικονομικά προσιτή και ποιοτική τεχνική, επαγγελματική και τριτοβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, και ουσιαστική αύξηση του αριθμού των νέων και των ενηλίκων που διαθέτουν τις κατάλληλες δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων, για την απασχόληση, την αξιοπρεπή εργασία και την επιχειρηματικότητα.
- (2) Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων ⁽²⁾, ο οποίος διακηρύχθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2017, καθορίζει ορισμένες αρχές για τη στήριξη δίκαιων και εύρυθμων αγορών εργασίας και συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας, συμπεριλαμβανομένης της αρχής 1 σχετικά με το δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση, και της αρχής 4 για την ενεργό στήριξη της απασχόλησης.
- (3) Τα καινοτόμα και υψηλής ποιότητας συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης παρέχουν στους ανθρώπους δεξιότητες για την εργασία, την προσωπική τους ανάπτυξη και την ιδιότητα του πολίτη, που τους βοηθούν να προσαρμοστούν και να αξιοποιήσουν τη διττή ψηφιακή και πράσινη μετάβαση, να αντιμετωπίσουν καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και οικονομικούς κλυδωνισμούς, στηρίζοντας παράλληλα την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Με τον τρόπο αυτό τους παρέχουν δεξιότητες που τους βοηθούν να βρουν ή να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας με ζήτηση στην αγορά εργασίας.
- (4) Οι αποτελεσματικές πολιτικές στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι σημαντικές για την επίτευξη του στόχου της προώθησης εξειδικευμένου, εκπαιδευμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού, και αγοράς εργασίας ανταποκρινόμενης στις εξελίξεις της οικονομίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 145 της ΣΛΕΕ.

⁽¹⁾ ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 391.

⁽²⁾ Έγγρ. 13129/17.

- (5) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία»⁽³⁾ είναι η νέα αναπτυξιακή στρατηγική της Ευρώπης που αποσκοπεί στον μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας, θέτοντάς τις σε μια πιο βιώσιμη πορεία. Τα σχολεία, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τα πανεπιστήμια βρίσκονται σε ευνοϊκή θέση για να εργαστούν από κοινού με τους μαθητές, τους γονείς, τις επιχειρήσεις και την ευρύτερη κοινότητα πάνω στις αλλαγές που απαιτούνται για μια επιτυχή μετάβαση. Για να αξιοποιηθούν τα οφέλη της πράσινης μετάβασης είναι αναγκαία η προορατική αναβάθμιση των δεξιοτήτων και η επανειδίκευση.
- (6) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με θέμα «Μια ισχυρή κοινωνική Ευρώπη για δίκαιες μεταβάσεις»⁽⁴⁾ υπογραμμίζει την ανάγκη να τεθούν οι δεξιότητες, η απασχολησιμότητα και το ανθρώπινο κεφάλαιο στο επίκεντρο, μέσω του ευρωπαϊκού θεματολογίου δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα⁽⁵⁾, παράλληλα με πρόταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Επίσης προαναγγέλλει περαιτέρω εργασίες για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και ένα νέο πλαίσιο συνεργασίας για την εκπαίδευση και την κατάρτιση με τα κράτη μέλη.
- (7) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Μια νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη»⁽⁶⁾ ζητεί να αναληφθεί αποφασιστική δράση για να καταστεί η διά βίου μάθηση πραγματικότητα για όλους και να εξασφαλιστεί ότι η εκπαίδευση και η κατάρτιση συμβαδίζουν με τη διττή μετάβαση και συμβάλλουν σε αυτή. Καλεί επίσης την τριτοβάθμια και την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση να παρέχουν περισσότερους επιστήμονες, μηχανικούς και τεχνικούς για την αγορά εργασίας. Το νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία⁽⁷⁾ και η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030⁽⁸⁾ υπογραμμίζουν τον κεντρικό ρόλο των δεξιοτήτων στη μετάβαση προς μια πράσινη και καθαρή οικονομία.
- (8) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Στρατηγική για τις ΜΜΕ για μια βιώσιμη και ψηφιακή Ευρώπη»⁽⁹⁾ τονίζει ότι η διαθεσιμότητα ειδικευμένου προσωπικού ή έμπειρων διευθυντικών στελεχών έχει καταστεί το σημαντικότερο πρόβλημα για το ένα τέταρτο των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) της ΕΕ και ότι η έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού αποτελεί το σημαντικότερο εμπόδιο για τις νέες επενδύσεις σε ολόκληρη την ΕΕ. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση είναι ιδιαίτερα σημαντικές για τις ΜΜΕ, ώστε να εξασφαλιστεί ότι το εργατικό δυναμικό τους διαθέτει τις απαιτούμενες δεξιότητες.
- (9) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Μια Ένωση ισότητας: Στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2020-2025»⁽¹⁰⁾ τονίζει τη σημασία της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για γυναίκες και άνδρες ώστε να εξασφαλίζεται ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε επαγγέλματα στα οποία κυριαρχεί, κατά παράδοση, το ανδρικό ή γυναικείο φύλο, με στόχο την καταπολέμηση των στερεοτύπων που αφορούν το φύλο.
- (10) Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ για την ενεργοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης για την Ευρώπη⁽¹¹⁾ παρουσιάζει ένα τολμηρό και ολοκληρωμένο σχέδιο για την ευρωπαϊκή ανάκαμψη, το οποίο βασίζεται σε ένα ευρωπαϊκό μέσο ανάκαμψης έκτακτης ανάγκης («Next Generation EU») και σε ένα ενισχυμένο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027. Το σχέδιο αυτό βασίζεται στην αλληλεγγύη και τη δικαιοσύνη και είναι βαθιά θεμελιωμένο στις κοινές αρχές και αξίες της Ένωσης. Στο σχέδιο καθορίζεται το πώς θα επανεκκινηθεί η ευρωπαϊκή οικονομία, πώς θα ενισχυθούν η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση και πώς θα καταστεί περισσότερο δίκαιη, ανθεκτική και βιώσιμη για τις μελλοντικές γενιές.
- (11) Από το 2013, το πρόγραμμα «Εγγυήσεις για τη Νεολαία»⁽¹²⁾ έχει βοηθήσει τους νέους να εισέλθουν στην αγορά εργασίας προσφέροντάς τους ποιοτικές θέσεις απασχόλησης, συνεχή εκπαίδευση, θέσεις μαθητείας ή πρακτικής άσκησης εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από το σχολικό σύστημα. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση είναι αποτελεσματική στην εξομάλυνση της μετάβασης στην αγορά εργασίας για τους νέους που διατρέχουν κίνδυνο αποκλεισμού. Στο μέλλον, η ελκυστική και προσαρμοσμένη στην αγορά εργασίας επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, ιδίως τα προγράμματα μαθητείας, μπορεί να διαδραματίσει ακόμη ισχυρότερο ρόλο στο πλαίσιο του προγράμματος «Εγγυήσεις για τη Νεολαία» για την πρόληψη της ανεργίας των νέων και την προετοιμασία τους για μελλοντικές ευκαιρίες στην αγορά εργασίας, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.
- (12) Η πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) έχει ως στόχο να εξασφαλίσει καλύτερη συνάφεια του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας και ισότιμη πρόσβαση σε ευκαιρίες διά βίου μάθησης για όλους, μέσω διαδρομών αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης.

⁽³⁾ COM(2019) 640 final.

⁽⁴⁾ COM(2020) 14 final.

⁽⁵⁾ COM(2020) 274 final.

⁽⁶⁾ COM(2020) 102 final.

⁽⁷⁾ COM(2020) 98 final.

⁽⁸⁾ COM(2020) 380 final.

⁽⁹⁾ COM(2020) 103 final.

⁽¹⁰⁾ COM(2020) 152 final.

⁽¹¹⁾ COM(2020) 442 final.

⁽¹²⁾ Σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία (ΕΕ C 120 της 26.4.2013, σ. 1).

- (13) Η πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013 προβλέπει ότι ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας του προγράμματος 2014-2020 που καλύπτει κάθε είδους μάθηση —τυπική, μη τυπική και άτυπη, και σε όλα τα στάδια της ζωής— θα πρέπει να διατηρηθεί για την προώθηση ευέλικτων μαθησιακών διαδρομών που επιτρέπουν στα άτομα να αναπτύξουν τις ικανότητες που είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του εικοστού πρώτου αιώνα.
- (14) Η παρούσα σύσταση βασίζεται σε μια σειρά πρωτοβουλιών στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης και των δεξιοτήτων που αναπτύχθηκαν σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως συνοψίζονται στο παράρτημα I, και θα συμβάλει στο ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα, το επικαιροποιημένο σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση, τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και το στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.
- (15) Η παρούσα σύσταση στοχεύει στην εκπλήρωση του στόχου του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης για την ανάπτυξη ενός πραγματικού ευρωπαϊκού χώρου μάθησης, όπου η υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση δεν παρεμποδίζεται από σύνορα και ο οποίος έχει ως στόχο την άρση των εμποδίων για την αναγνώριση των τίτλων ανώτερης εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης και των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό, και για την ομαλότερη διασυνοριακή επικύρωση των αποτελεσμάτων της κατάρτισης και της διά βίου μάθησης.
- (16) Με βάση τις προτεραιότητες μιας ενισχυμένης ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης («διαδικασία της Κοπεγχάγης»), που εγκρίθηκε ως ψήφισμα του Συμβουλίου στις 19 Δεκεμβρίου 2002 ⁽¹³⁾, οι στόχοι της ευέλικτης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης υψηλής ποιότητας και της διακρατικής κινητικότητας εξακολούθησαν να βρίσκονται στο επίκεντρο του συνολικού οράματος για τον εκσυγχρονισμό της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως ορίστηκε από τους αρμόδιους υπουργούς το 2010 στο ανακοινωθέν της Μπριζ.
- (17) Στα συμπεράσματα της Ρίγας της 22ας Ιουνίου 2015, οι αρμόδιοι για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση υπουργοί συμφώνησαν σε ένα σύνολο προτεραιοτήτων για τη στήριξη της επίτευξης αυτού του οράματος, όπως ενσωματώθηκε στην κοινή έκθεση του Συμβουλίου και της Επιτροπής για το 2015 σχετικά με την εφαρμογή του στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (ΕΚ 2020) ⁽¹⁴⁾ και στο νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη ⁽¹⁵⁾ του 2016 με το οποίο δόθηκε περαιτέρω ισχυρή ώθηση στην πολιτική της Ένωσης για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση με μεγαλύτερη έμφαση στην ελκυστικότητα και την ποιότητα.
- (18) Η σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για τη δημιουργία ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EQAVET) ⁽¹⁶⁾ έθεσε ένα πλαίσιο αναφοράς προς στήριξη των κρατών μελών στη βελτίωση της ποιότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και συμβολή στη μεγαλύτερη διαφάνεια των εξελίξεων των πολιτικών στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μεταξύ των κρατών μελών. Κατά τη διάρκεια των δέκα ετών εφαρμογής του, το EQAVET έδωσε ώθηση σε μεταρρυθμίσεις των εθνικών συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας, αλλά δεν συνέβαλε σημαντικά στη βελτίωση της διαφάνειας των ρυθμίσεων διασφάλισης της ποιότητας. Επιπλέον, εφαρμόστηκε κυρίως στην αρχική σχολική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Ως εκ τούτου, το πλαίσιο EQAVET του 2009 θα πρέπει να ενσωματωθεί στην παρούσα σύσταση και θα πρέπει να προστεθούν στοιχεία που αφορούν τις αδυναμίες της εφαρμογής του όσον αφορά την ποιότητα των μαθησιακών αποτελεσμάτων, την πιστοποίηση και την αξιολόγηση, τη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, τον ρόλο των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών, τη μάθηση που βασίζεται στην εργασία και την ευελιξία της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Προκειμένου να βελτιωθεί η αμοιβαία μάθηση, να ενισχυθεί η διαφάνεια και η συνέπεια των ρυθμίσεων διασφάλισης της ποιότητας στην παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και να ενισχυθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, θα πρέπει να θεσπιστούν αξιολογήσεις από ομοτίμους σε επίπεδο ΕΕ για τη διασφάλιση της ποιότητας σε επίπεδο συστήματος.
- (19) Η σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET) ⁽¹⁷⁾ έθεσε ως στόχο τη βελτίωση της αναγνώρισης, της συσώρευσης και της μεταφοράς μαθησιακών αποτελεσμάτων, την υποστήριξη της κινητικότητας και της διά βίου μάθησης, καθώς και τη δημιουργία ενός ενωσιακού συστήματος πιστωτικών μονάδων στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Κατά τη διάρκεια των δέκα ετών εφαρμογής του, το ECVET έχει συμβάλει ευρέως στην ανάπτυξη εμπειρίας κινητικότητας καλύτερης ποιότητας μέσω της χρήσης και της τεκμηρίωσης των ψηφιδών μαθησιακών αποτελεσμάτων. Ωστόσο, η έννοια των μονάδων ECVET δεν εφαρμόστηκε γενικά και το ECVET δεν οδήγησε στην ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

⁽¹³⁾ ΕΕ C 13 της 18.1.2003, σ. 2.

⁽¹⁴⁾ ΕΕ C 417 της 15.12.2015, σ. 25.

⁽¹⁵⁾ COM(2016) 381 final.

⁽¹⁶⁾ ΕΕ C 155 της 8.7.2009, σ. 1.

⁽¹⁷⁾ ΕΕ C 155 της 8.7.2009, σ. 11.

Συνεπώς, η παρούσα σύσταση του Συμβουλίου θα πρέπει να περιλαμβάνει τις βασικές αρχές του ECVET (π.χ. ψηφίδες μαθησιακών αποτελεσμάτων) που συνδέονται με την ευελιξία. Τα εργαλεία του ECVET (π.χ. συμφωνία μάθησης και μνημόνιο κατανόησης), που υποστηρίζουν την κινητικότητα των σπουδαστών επαγγελματικής εκπαίδευσης, πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω στο πλαίσιο άλλων μέσων της ΕΕ, όπως αυτά που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+. Για τα επαγγελματικά προσόντα σε επίπεδο μεταδευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μπορεί να εφαρμόζεται το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων, που χρησιμοποιείται ήδη.

- (20) Στη σύσταση του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2018, σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας ⁽¹⁸⁾, προσδιορίζονται 14 βασικά κριτήρια που θα πρέπει να χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη για την ανάπτυξη ποιοτικών και αποτελεσματικών προγραμμάτων μαθητείας που θα εξασφαλίζουν τόσο την ανάπτυξη δεξιοτήτων που σχετίζονται με την απασχόληση όσο και την προσωπική ανάπτυξη των μαθητευομένων.
- (21) Η παρακολούθηση από το CEDEFOP των προτεραιοτήτων που συμφωνήθηκαν στα συμπεράσματα της Ρίγας, της 22ας Ιουνίου 2015, δείχνει μια σειρά από τομείς στους οποίους οι χώρες έχουν σημειώσει πρόοδο όσον αφορά το θεματολόγιο εκσυγχρονισμού της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, ιδίως σε σχέση με τις μαθητείες και τη βασιζόμενη στην εργασία μάθηση, τη διασφάλιση της ποιότητας, τη δημιουργία μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες και συμβουλευτικών οργάνων με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, την αύξηση της διαπερατότητας και της ευελιξίας και, πρόσφατα, την εντονότερη εστίαση στις ψηφιακές δεξιότητες. Ωστόσο, ενόψει της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, είναι αναγκαίο να επεκταθεί σημαντικά και να βελτιωθεί η προσφορά για επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση τόσο για τους νέους όσο και για τους ενήλικες, και παράλληλα να αυξηθεί η ελκυστικότητα και η ποιότητα της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- (22) Πολλές χώρες έχουν αναλάβει πρωτοβουλίες για την προώθηση της αριστείας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και για την καλύτερη σύνδεση της ΕΕΚ με την καινοτομία και τα οικοσυστήματα δεξιοτήτων. Με βάση τα παραδείγματα αυτά, η ιδέα των κέντρων επαγγελματικής αριστείας δοκιμάζεται πιλοτικά ώστε να καταστούν παγκόσμια κλάσης σημεία αναφοράς για την κατάρτιση σε συγκεκριμένους τομείς τόσο για την αρχική εκπαίδευση όσο και για τη συνεχή αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανεπίδραση.
- (23) Στη γνωμοδότησή της για το μέλλον της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2018, η συμβουλευτική επιτροπή για την επαγγελματική κατάρτιση (ΣΕΕΚ) έθεσε το όραμα για εξαιρετική, συμπεριληπτική και διά βίου επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του μέλλοντος που προκαλούνται από οικονομικές, τεχνολογικές και κοινωνικές αλλαγές. Με την εν λόγω γνωμοδότηση, η Επιτροπή κλήθηκε να εκπονήσει πρόταση για τον εξορθολογισμό και την ενοποίηση του πλαισίου πολιτικής της ΕΕ για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, τη διακυβέρνησή της και τα υφιστάμενα μέσα υπό μορφή γενικής σύστασης του Συμβουλίου.
- (24) Δεδομένου του μη δεσμευτικού χαρακτήρα της, η εν λόγω σύσταση τηρεί τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, την εθνική νομοθεσία και πρακτική. Ειδικότερα, η παρούσα σύσταση δεν θίγει την οδηγία 2005/36/ΕΚ ⁽¹⁹⁾ όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2013/55/ΕΕ ⁽²⁰⁾ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και το καθεστώς αυτόματης αναγνώρισης που προβλέπεται σε αυτήν.

Λαμβάνοντας υπόψη τον ακόλουθο ορισμό της «επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης»:

Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, ως επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση νοείται η εκπαίδευση και κατάρτιση που αποσκοπεί στον εφοδιασμό των νέων και των ενηλίκων με τη γνώση, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται σε συγκεκριμένα επαγγέλματα ή γενικότερα στην αγορά εργασίας ⁽²¹⁾. Μπορεί να παρέχεται σε τυπικό και μη τυπικό πλαίσιο, σε όλα τα επίπεδα του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων (ΕΠΕΠ), συμπεριλαμβανομένου του τριτοβάθμιου επιπέδου, κατά περίπτωση.

⁽¹⁸⁾ ΕΕ C 153 της 2.5.2018, σ. 1.

⁽¹⁹⁾ Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων (ΕΕ L 255 της 30.9.2005, σ. 22).

⁽²⁰⁾ Οδηγία 2013/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2013, για την τροποποίηση της οδηγίας 2005/36/ΕΚ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 σχετικά με τη διοικητική συνεργασία μέσω του συστήματος πληροφόρησης της εσωτερικής αγοράς («κανονισμός ΙΜΙ») (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 132).

⁽²¹⁾ Βάσει του ορισμού του Cedefop: Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης: Ορολογία της ευρωπαϊκής πολιτικής για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, 2014.

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

σύμφωνα με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, τους διαθέσιμους πόρους, τις εθνικές προτεραιότητες και συνθήκες, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης και των χαρακτηριστικών των εθνικών συστημάτων ΕΕΚ, και σε στενή συνεργασία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη:

- α) να εργάζονται για την εφαρμογή μιας πολιτικής στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που:
- να εφοδιάζει τους νέους και τους ενήλικους με τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες ώστε να ακμάσουν στην εξελισσόμενη αγορά εργασίας και την κοινωνία, και να διαχειριστούν την ανάκαμψη και τις δίκαιες μεταβάσεις στην πράσινη και ψηφιακή οικονομία σε περιόδους δημογραφικών αλλαγών και σε όλους τους οικονομικούς κύκλους,
 - να προωθεί τη συμπεριληπτικότητα και την ισότητα των ευκαιριών και να συμβάλλει στην επίτευξη ανθεκτικότητας, κοινωνικής δικαιοσύνης και ευημερίας για όλους, και
 - να προωθεί τα ευρωπαϊκά συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε διεθνές πλαίσιο, ώστε να αναγνωρίζονται ως παγκόσμιο σημείο αναφοράς για τους εκπαιδευόμενους επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης·
- β) να αναπτύσσουν δράσεις και επενδύσεις για την εφαρμογή της εν λόγω πολιτικής, σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται κατωτέρω στα σημεία 1-21 και
- γ) να καταβάλλουν προσπάθειες για την επίτευξη, έως το 2025, των ακόλουθων στόχων ⁽²²⁾ σε επίπεδο ΕΕ, οι οποίοι αποτελούν μέρος των σχετικών ευρωπαϊκών πλαισίων παρακολούθησης, μεταξύ άλλων στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και των κοινωνικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης:
- το ποσοστό των απασχολούμενων αποφοίτων από την ΕΕΚ θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 82% ⁽²³⁾·
 - το 60 % των νέων πτυχιούχων από την ΕΕΚ επωφελούνται από τη μάθηση που βασίζεται στην εργασία κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής τους εκπαίδευσης και κατάρτισης ⁽²⁴⁾. Ο στόχος αυτός αναφέρεται σε όλες τις μορφές μάθησης που βασίζεται στην εργασία εντός εργασιακού περιβάλλοντος και, επίσης, ως εκ τούτου, θα συμβάλει στην αύξηση των ευκαιριών μαθητείας που μπορούν να υποστηριχθούν από το πρόγραμμα «Εγγυήσεις για τη νεολαία»·
 - το 8 % των εκπαιδευόμενων στην ΕΕΚ επωφελείται από μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό ⁽²⁵⁾.

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση χαρακτηρίζεται από ευελιξία όσον αφορά την προσαρμογή σε αλλαγές στην αγορά εργασίας

1. Τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης προσφέρουν έναν ισορροπημένο συνδυασμό επαγγελματικών δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων και των τεχνικών δεξιοτήτων, που ευθυγραμμίζεται επιτυχώς με όλους τους οικονομικούς κύκλους, τις εξελισσόμενες θέσεις εργασίας καθώς και τις μεθόδους εργασίας και τις βασικές ικανότητες ⁽²⁶⁾, συμπεριλαμβανομένων των σταθερών βασικών δεξιοτήτων, των ψηφιακών, εγκάρσιων, πράσινων και άλλων δεξιοτήτων ζωής, οι οποίες παρέχουν ισχυρά θεμέλια για την ανθεκτικότητα, τη διά βίου μάθηση, τη διά βίου απασχολησιμότητα, την κοινωνική ένταξη, την ενεργό συμμετοχή στα κοινά και την προσωπική ανάπτυξη·

⁽²²⁾ Οι στόχοι ορίζονται ως μέσες τιμές της ΕΕ που πρέπει να επιτευχθούν συνολικά από τα κράτη μέλη. Κατά την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων αυτών, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες των διαφόρων εθνικών συστημάτων και συνθηκών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιούν πλήρως τις ευκαιρίες χρηματοδότησης της Ένωσης ανάλογα με τις εθνικές τους συνθήκες, προτεραιότητες και προκλήσεις. Οι τρεις ποσοτικοί στόχοι δεν προδικάζουν τις αποφάσεις σχετικά με τον τρόπο υλοποίησης των χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027 και του μέσου «Next Generation EU».

⁽²³⁾ Καλύπτει την ηλικιακή ομάδα 20-34 ετών που αποφοίτησαν πριν από 1-3 έτη από ανώτερη δευτεροβάθμια ή μεταδευτεροβάθμια, μη τριτοβάθμια ΕΕΚ.

⁽²⁴⁾ Καλύπτει την ηλικιακή ομάδα 20-34 που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση και κατάρτιση πριν από 1-3 έτη. Ο δείκτης θα βασίζεται σε δεδομένα που θα συλλέγονται από το 2021 στο πλαίσιο της έρευνας για το εργατικό δυναμικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU-LFS), όπως ορίζεται στον αναγνωριστικό κωδικό μεταβλητής «HATWORK» στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2019/2240 της Επιτροπής. Πρόκειται για εργασιακές εμπειρίες σε χώρο εργασίας σε μονάδα εμπορικού ή μη εμπορικού χαρακτήρα (δηλαδή σε εταιρεία, κρατικό ίδρυμα ή μη κερδοσκοπικό οργανισμό) ως μέρος του προγράμματος σπουδών του επίσημου προγράμματος που οδήγησε στο υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης που ολοκληρώθηκε με επιτυχία. Εάν ένας ερωτώμενος είχε πολλές εργασιακές εμπειρίες, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η σωρευτική διάρκεια όλων των επαγγελματικών εμπειριών. Οι εργασιακές εμπειρίες θα πρέπει να εκφράζονται σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης.

⁽²⁵⁾ Θα μετρηθεί ως επιμέρους ποσοστό των μετακινούμενων εκπαιδευόμενων σε ένα ημερολογιακό έτος, ως ποσοστό του συνόλου των αποφοίτων ΕΕΚ το ίδιο έτος. Ο δείκτης θα βασίζεται στα δεδομένα κινητικότητας που προέρχονται από δεδομένα του προγράμματος Erasmus+ και από τα στοιχεία των αποφοίτων της ΕΕΚ που λαμβάνονται από την UNESCO-ΟΟΣΑ-Eurostat. Εφόσον είναι διαθέσιμα και μόνο εάν τα παρεχόμενα δεδομένα είναι συγκρίσιμα με τα δεδομένα του Erasmus +, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας της κινητικότητας, θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιηθούν τα δεδομένα από τα προγράμματα κινητικότητας των εθνικών αρχών για τη συμπλήρωση των δεδομένων του Erasmus +. Στις περιπτώσεις που περιλαμβάνονται δεδομένα από εθνικές αρχές, αυτά θα πρέπει να παρουσιάζονται με διαφανή τρόπο.

⁽²⁶⁾ Η σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2018, σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης ορίζει τις ακόλουθες βασικές ικανότητες: ικανότητα γραμματισμού· πολυγλωσσική ικανότητα· μαθηματική ικανότητα και ικανότητα στις θετικές επιστήμες, την τεχνολογία και τη μηχανική· ψηφιακή ικανότητα· προσωπική, κοινωνική και μεταγνωστική ικανότητα· ικανότητα του πολίτη· ικανότητα του επιχειρείν, καθώς και ικανότητα πολιτιστικής επίγνωσης και έκφρασης.

2. Τα προγράμματα σπουδών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και οι προσφορές και οι τίτλοι των προγραμμάτων αυτών επικαιροποιούνται τακτικά, όπως κρίνεται σκόπιμο, στη βάση αξιόπιστων πληροφοριών για τις δεξιότητες (π.χ. συστήματα παρακολούθησης των αποφοίτων, μηχανισμοί πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, μεταξύ άλλων σε τομεακό και περιφερειακό επίπεδο).
3. Οι πάροχοι επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης έχουν, σύμφωνα με τις εθνικές παραμέτρους, κατάλληλο βαθμό αυτονομίας, ευελιξίας, υποστήριξης και χρηματοδότησης για την προσαρμογή της προσφοράς κατάρτισης στις μεταβαλλόμενες ανάγκες σε δεξιότητες, την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση και τους οικονομικούς κύκλους, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ποιότητα.
4. Τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλα τα επίπεδα περιλαμβάνουν στοιχεία μάθησης που βασίζονται στην εργασία, τα οποία επεκτείνονται περαιτέρω και στη συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Αναπτύσσονται περαιτέρω προγράμματα μαθητείας ⁽²⁷⁾ για την ενίσχυση των προσφορών εγγυήσεων για τη νεολαία ⁽²⁸⁾, και συμπληρώνονται με την κατάλληλη στήριξη ⁽²⁹⁾ και μέτρα για τη σταθεροποίηση της προσφοράς προγραμμάτων μαθητείας και την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι μικρές επιχειρήσεις· προκειμένου να δημιουργηθούν ευκαιρίες μάθησης που βασίζονται στην εργασία σε διάφορους τομείς της οικονομίας, θα μπορούσαν να προβλεφθούν μέτρα παροχής κινήτρων για τους εργοδότες σύμφωνα με τις εθνικές παραμέτρους.

Οι ευκαιρίες ευελιξίας και προόδου βρίσκονται στο επίκεντρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

5. Τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης έχουν ως επίκεντρο τους εκπαιδευόμενους, προσφέρουν πρόσβαση σε μάθηση με φυσική παρουσία και ψηφιακή ή μικτή μάθηση, ευέλικτες διαδρομές ανά ενότητες με βάση την αναγνώριση των αποτελεσμάτων της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης, και διευρύνουν την εξέλιξη της σταδιοδρομίας και της μάθησης· τα προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης είναι σχεδιασμένα ώστε να μπορούν να προσαρμόζονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, του εκάστοτε τομέα ή εργαζομένου για αναβάθμιση δεξιοτήτων ή επανειδίκευση.
6. Τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης βασίζονται σε ενότητες ή ψηφίδες μαθησιακών αποτελεσμάτων και υπάρχουν μηχανισμοί επικύρωσης που επιτρέπουν τη μεταφορά, την αναγνώριση και τη συσσώρευση των μαθησιακών αποτελεσμάτων των ατόμων με σκοπό την απόκτηση τίτλου προσόντων ή τη μερική απόκτηση προσόντων, ανάλογα με τις εθνικές παραμέτρους. ⁽³⁰⁾ Στην αρχική ΕΕΚ, πρωταρχικός στόχος είναι η εξασφάλιση πλήρους επαγγελματικού τίτλου.

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση αποτελεί κινητήρια δύναμη για την καινοτομία και την ανάπτυξη και προετοιμάζει για την ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση και για τα επαγγέλματα υψηλής ζήτησης.

7. Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση καθίσταται ανθεκτική εντασσόμενη στις στρατηγικές για την οικονομία, τη βιομηχανία και την καινοτομία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συνδέονται με την ανάκαμψη, την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση. Κατά συνέπεια, η προσφορά επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης πρέπει να προσαρμοστεί και/ή να επεκταθεί σημαντικά, ιδίως για τους ενήλικες, μέσω της προώθησης της απόκτησης επιχειρηματικών, ψηφιακών και πράσινων δεξιοτήτων.
8. Τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας λειτουργούν ως καταλύτες για τοπικές επιχειρηματικές επενδύσεις, στηρίζοντας την ανάκαμψη, την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, τις ευρωπαϊκές και περιφερειακές στρατηγικές καινοτομίας και εξυπνης εξειδίκευσης, την ανάπτυξη της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, μεταξύ άλλων σε υψηλότερα επίπεδα προσόντων (επίπεδα ΕΠΕΠ 5-8) σύμφωνα με τις εθνικές παραμέτρους, και παρέχουν καινοτόμες υπηρεσίες, όπως συνεργατικούς σχηματισμούς, εκκολαπτήρια επιχειρήσεων για νεοφυείς επιχειρήσεις και τεχνολογική καινοτομία για τις ΜΜΕ, καθώς και καινοτόμες λύσεις για την επανειδίκευση των εργαζομένων που διατρέχουν κίνδυνο απόλυσης.
9. Τα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης έχουν πρόσβαση σε υπερσύγχρονες υποδομές, διαθέτουν στρατηγικές ⁽³¹⁾ ψηφιοποίησης σύμφωνα με τις εθνικές παραμέτρους και ενσωματώνουν την περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα στα προγράμματά τους και στην οργανωτική τους διαχείριση, συμβάλλοντας έτσι στην υλοποίηση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ.

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση αποτελεί μια ελκυστική επιλογή που βασίζεται σε σύγχρονη και ψηφιοποιημένη παροχή κατάρτισης/δεξιοτήτων

10. Η αρχική και η συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση αποτελούν μέρος της διά βίου μάθησης. Υφίστανται ευέλικτες και διαπερατές διαδρομές μεταξύ της αρχικής και της συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, της γενικής εκπαίδευσης και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·

⁽²⁷⁾ Όπως ορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2018, σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας.

⁽²⁸⁾ Όπως ορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία.

⁽²⁹⁾ Εδώ θα μπορούσαν να περιλαμβάνονται διεπιχειρησιακά κέντρα κατάρτισης.

⁽³⁰⁾ Σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2012, για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.

⁽³¹⁾ Για παράδειγμα, το εργαλείο αυτοαξιολόγησης SELFIE υποστηρίζει τα ιδρύματα ΕΕΚ στη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών για την αποτελεσματική διδασκαλία και μάθηση και την ενίσχυση της συνεργασίας τους με τους εργοδότες σε προγράμματα μάθησης που βασίζονται στην εργασία.

11. Τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στα επίπεδα 5 έως 8 του ΕΠΕΠ αναπτύσσονται περαιτέρω για να στηρίξουν τις αυξανόμενες ανάγκες για υψηλότερου επιπέδου επαγγελματικές δεξιότητες σύμφωνα με τις εθνικές παραμέτρους·
12. Τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης παρέχονται μέσω ενός κατάλληλου συνδυασμού ανοικτών, ψηφιακών και συμμετοχικών περιβαλλόντων μάθησης, συμπεριλαμβανομένων χώρων εργασίας που ευνοούν τη μάθηση και υποστηρίζονται από προηγμένες και προσβάσιμες υποδομές, εξοπλισμό και τεχνολογία, καθώς και καινοτόμες παιδαγωγικές μεθόδους και εργαλεία, για παράδειγμα προσομοιωτές με βάση ΤΠΕ, εικονική και επαυξημένη πραγματικότητα που αυξάνουν την προσβασιμότητα και την αποτελεσματικότητα της παροχής κατάρτισης, μεταξύ άλλων και για τις μικρές επιχειρήσεις ⁽³²⁾·
13. Οι εκπαιδευτικοί, οι εκπαιδευτές και λοιπά μέλη του προσωπικού στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μετέχουν σε αρχική και συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη προκειμένου: να παρέχουν υψηλής ποιότητας κατάρτιση να προωθούν τεχνικές και ψηφιακές δεξιότητες και αποτελεσματικές καινοτόμες μεθόδους κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της διδασκαλίας σε εικονικό περιβάλλον· σύμφωνα με τις πλέον προηγμένες παιδαγωγικές μεθόδους στον τομέα της κατάρτισης και στον ψηφιακό τομέα, να εργάζονται με ψηφιακά εργαλεία μάθησης και σε ποικίλα και πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα. Οι σταδιοδρομίες τους γίνονται πιο ελκυστικές μέσω ευρύτερων προσεγγίσεων πρόσληψης, αυξημένων ευκαιριών σταδιοδρομίας ⁽³³⁾, καθώς και ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών/εκπαιδευτών και των επιχειρήσεων και άλλων χώρων εργασίας·
14. Οι στρατηγικές διεθνοποίησης υποστηρίζουν μια στρατηγική προσέγγιση για τη διεθνή συνεργασία στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, μεταξύ άλλων και σε παραμεθόριες περιοχές της ΕΕ· οι στρατηγικές αυτές προωθούν επιτυχημένες εθνικές πρακτικές σε παγκόσμιο επίπεδο και μπορούν να εφαρμοστούν με διάφορα μέσα, όπως η κινητικότητα των εκπαιδευομένων και των εκπαιδευτικών/εκπαιδευτών, καθώς και η συμμετοχή και η κοινή προετοιμασία σε διεθνείς διαγωνισμούς δεξιοτήτων·
15. Υπάρχουν ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας των εκπαιδευομένων και του προσωπικού της επαγγελματικής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της εικονικής κινητικότητας, της κινητικότητας μακράς διάρκειας και της κινητικότητας σε τρίτες χώρες, που διευκολύνονται από τη χρήση και την αναγνώριση των ψηφιδών μαθησιακών αποτελεσμάτων και των σχετικών ευρωπαϊκών εργαλείων· ⁽³⁴⁾
16. Οι σαφείς και φιλικές προς τον χρήστη πληροφορίες σχετικά με τις ευκαιρίες μάθησης και σταδιοδρομίας καθώς και τις ευκαιρίες επικύρωσης σε ολόκληρη την ΕΕ διασφαλίζονται μέσω υπηρεσιών υψηλής ποιότητας για διά βίου καθοδήγησης μάθησης και σταδιοδρομίας, με πλήρη αξιοποίηση του Eurpass και άλλων ψηφιακών υπηρεσιών.

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση προωθεί την ισότητα των ευκαιριών

17. Τα προγράμματα ΕΕΚ είναι συμπεριληπτικά και προσβάσιμα για ευάλωτες ομάδες, όπως τα άτομα με αναπηρία, τα άτομα με χαμηλά προσόντα και χαμηλή εξειδίκευση, τις μειονότητες, τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και τα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες λόγω της γεωγραφικής τους θέσης και/ή της κοινωνικοοικονομικά μειονεκτικής κατάστασής τους. Τα στοχευμένα μέτρα και οι ευέλικτες μορφές κατάρτισης αποτρέπουν την πρόωρη αποχώρηση από την εκπαίδευση και την κατάρτιση και στηρίζουν τη μετάβαση από το σχολείο στην εργασία·
18. Τα προγράμματα ΕΕΚ είναι προσβάσιμα μέσω πλατφορμών ψηφιακής μάθησης, υποστηριζόμενα από εργαλεία, συσκευές και σύνδεση στο διαδίκτυο, ιδίως για τις ευάλωτες ομάδες και τα άτομα σε αγροτικές ή απομακρυσμένες περιοχές·
19. Τα στοχευμένα μέτρα προωθούν την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε παραδοσιακά «ανδρικά» ή «γυναικεία» επαγγέλματα και την από κοινού αντιμετώπιση των έμφυλων και άλλων ειδών στερεοτύπων·

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση βασίζεται σε μια γενικότερη νοοτροπία διασφάλισης της ποιότητας

20. Το ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας (το πλαίσιο EQAVET), όπως περιγράφεται στο παράρτημα II, χρησιμοποιείται στα εθνικά συστήματα διασφάλισης της ποιότητας, τόσο για την αρχική όσο και για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση· καλύπτει την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση σε όλα τα μαθησιακά περιβάλλοντα (όπως η παροχή ΕΕΚ στο σχολείο και η βασιζόμενη στην εργασία μάθηση, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων μαθητείας) και όλους τους τύπους μάθησης (ψηφιακής, με φυσική παρουσία ή μικτής), που παρέχονται από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, και έχει ως βάση ένα σύνολο ενδεικτικών περιγραφών και κοινών δεικτών αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση που εφαρμόζονται τόσο σε επίπεδο συστημάτων όσο και παρόχων, σύμφωνα με τις εθνικές παραμέτρους, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα II.

⁽³²⁾ Σε αυτά μπορούν να περιλαμβάνονται επιπλέον η συνεργατική διδασκαλία, η διεπιστημονική μάθηση και η μάθηση που βασίζεται στην εκπόνηση εργασιών, και οι νέες οργανωσιακές μέθοδοι σε ιδρύματα και εταιρείες κατάρτισης, καθώς και η τεχνητή νοημοσύνη.

⁽³³⁾ Μπορεί να περιλαμβάνουν πολλαπλές διαδρομές εξέλιξης της σταδιοδρομίας, αναγνώριση της προηγούμενης επαγγελματικής πείρας, υβριδικούς εκπαιδευτικούς/εκπαιδευτές σύμφωνα με τις εθνικές παραμέτρους.

⁽³⁴⁾ Για παράδειγμα, υποδείγματα για το μνημόνιο κατανόησης και τη συμφωνία μάθησης.

21. Ένα εθνικό σημείο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση εξακολουθεί να συγκεντρώνει όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο προκειμένου:
- να αναλάβουν συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για την εφαρμογή και την περαιτέρω ανάπτυξη του πλαισίου EQAVET,
 - να ενημερώσουν και να κινητοποιήσουν ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων επαγγελματικής αριστείας, για να συμβάλουν στην εφαρμογή του πλαισίου EQAVET,
 - να υποστηρίξουν την αυτοαξιολόγηση ως συμπληρωματικό και αποτελεσματικό μέσο διασφάλισης της ποιότητας, ώστε να είναι δυνατή η μέτρηση της επιτυχίας και ο εντοπισμός τομέων που επιδέχονται βελτίωση, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ψηφιακή ετοιμότητα των συστημάτων και των ιδρυμάτων ΕΕΚ,
 - να συμμετέχουν ενεργά στο ευρωπαϊκό δίκτυο για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση,
 - να παρέχουν επικαιροποιημένη περιγραφή των εθνικών ρυθμίσεων διασφάλισης της ποιότητας βάσει του πλαισίου EQAVET,
 - να προβαίνουν σε αξιολογήσεις από ομοτίμους ⁽³⁵⁾ σε επίπεδο ΕΕ της διασφάλισης της ποιότητας για την ενίσχυση της διαφάνειας και της συνέπειας των ρυθμίσεων διασφάλισης της ποιότητας και για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών.

Εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο

Συνιστάται στα κράτη μέλη να αναλάβουν δράσεις για την υλοποίηση της εν λόγω πολιτικής σε εθνικό επίπεδο, από κοινού με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει:

22. Να στηρίζουν βιώσιμες συμπράξεις για τη διακυβέρνηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, σύμφωνα με τις εθνικές παραμέτρους και, κατά περίπτωση, μέσω συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Να συμπεριλάβουν τους κοινωνικούς εταίρους και όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, στα οποία περιλαμβάνονται τα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, οι κλάδοι και οι επιχειρήσεις όλων των μεγεθών, οι δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες απασχόλησης, οι εκπαιδευτικοί και εκπαιδευτές ΕΕΚ και οι εκπρόσωποί τους, οι ενδιάμεσοι φορείς, όπως τα βιομηχανικά, εμπορικά και βιοτεχνικά επιμελητήρια, οι επαγγελματικές και τομεακές οργανώσεις, οι εθνικοί συντονιστές των «Εγγυήσεων για τη νεολαία», του ΕΚΤ και άλλων πρωτοβουλιών της ΕΕ, ο τομέας των τεχνολογιών των πληροφοριών, τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας, οι οργανώσεις εκπαιδευόμενων και γονέων, καθώς και οι τοπικές, περιφερειακές και εθνικές αρχές. Να προωθήσουν τις εν λόγω συμπράξεις σε περιφερειακό και τομεακό επίπεδο·
23. Να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα ευρωπαϊκά εργαλεία διαφάνειας, όπως το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων, το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS), το Europass και το ευρωπαϊκό σύστημα δεξιοτήτων, ικανοτήτων και επαγγελμάτων (ESCO), να διευκολύνουν την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση των τίτλων απόκτησης προσόντων και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό ⁽³⁶⁾, να επιτρέπουν στους εκπαιδευόμενους να χρησιμοποιούν τα διάφορα χαρακτηριστικά του Europass (π.χ. καταγραφή της εμπειρίας, των δεξιοτήτων και των προσόντων τους σε επιγραμματικό προφίλ που θα χρησιμεύει για καθοδήγηση σταδιοδρομίας, εμπειρία κινητικότητας, απόκτηση ψηφιακά υπογεγραμμένων διαπιστευτηρίων, και λήψη προτάσεων και αναζήτηση ευκαιριών μάθησης και απασχόλησης, προσόντων, επικύρωσης, αναγνώρισης κ.λπ.)·
24. Να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα κονδύλια και τα μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που στηρίζουν τις μεταρρυθμίσεις και/ή τις επενδύσεις στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ψηφιοποίηση και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, όπως το μέσο «Next Generation EU» (μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, REACT-EU), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το μέσο SURE, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το InvestEU, το Erasmus+, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το πρόγραμμα Interreg, το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη», ο Μηχανισμός Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ταμείο Εκσυγχρονισμού· να ενθαρρύνουν περαιτέρω επενδύσεις στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα·
25. Να καθορίσουν, με βάση τις σχετικές υφιστάμενες εθνικές ρυθμίσεις και τα χρηματοδοτικά πλαίσια, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την εφαρμογή της παρούσας σύστασης σε εθνικό επίπεδο εντός 18 μηνών από την έκδοσή της και να δώσουν συνέχεια στην εφαρμογή τους, μεταξύ άλλων με εθνικές κατανομές πόρων όπως κρίνεται επαρκές σε εθνικό επίπεδο και με ιδιαίτερη έμφαση στην ενσωμάτωση της ψηφιοποίησης και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας σε ολόκληρο τον τομέα της ΕΕΚ, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ευθύνη/αυτονομία των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης σύμφωνα με τις εθνικές παραμέτρους.

⁽³⁵⁾ Η αξιολόγηση από ομοτίμους είναι ένας τύπος οικειοθελούς δραστηριότητας αμοιβαίας μάθησης με στόχο την υποστήριξη της βελτίωσης και της διαφάνειας των ρυθμίσεων διασφάλισης της ποιότητας σε επίπεδο συστήματος που δεν οδηγεί σε διαδικασίες πιστοποίησης, με βάση ειδική μεθοδολογία που θα αναπτυχθεί από το ευρωπαϊκό δίκτυο για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

⁽³⁶⁾ Σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την προαγωγή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό.

ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΔΕΟΝΤΩΣ ΥΠΩΨΗ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ:

να υλοποιεί την πολιτική της Ένωσης στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, υποστηρίζοντας τη δράση των κρατών μελών, μεταξύ άλλων μέσω:

26. της διασφάλισης της αποτελεσματικής διακυβέρνησης της πολιτικής της ΕΕ για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση μέσω της τριμερούς συμβουλευτικής επιτροπής για την επαγγελματική κατάρτιση, με βάση ένα κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας και σε συνεργασία με τους γενικούς διευθυντές για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση ⁽³⁷⁾, τους εκπροσώπους των εκπαιδευομένων και τους παρόχους επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης·
27. της διασφάλισης ότι η πολιτική της ΕΕ για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση αντικατοπτρίζεται πλήρως στα μελλοντικά βήματα στο πλαίσιο του σχεδίου ανάκαμψης της ΕΕ, της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, της νέας βιομηχανικής στρατηγικής για την Ευρώπη και της στρατηγικής για τις ΜΜΕ για μια βιώσιμη και ψηφιακή Ευρώπη και αποτελεί συνεπές και συνεκτικό μέρος του ευρωπαϊκού θεματολογίου δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα, του σχεδίου δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση, του συνολικού ευρωπαϊκού πλαισίου συνεργασίας για την εκπαίδευση και κατάρτιση και του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης·
28. της περαιτέρω παροχής στήριξης για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στον τομέα της μαθητείας μέσω της υπηρεσίας υποστήριξης της μαθητείας και μια νέα ώθηση στην Ευρωπαϊκή συμμαχία για θέσεις μαθητείας σε συνέργεια με τις εγγυήσεις για τη νεολαία· της σταδιακής επέκτασης των υπηρεσιών υποστήριξης για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση σε συνεργασία με το CEDEFOP·
29. της διερεύνησης της έννοιας και της χρήσης των μικρο-διαπιστευτηρίων, μεταξύ άλλων στην ΕΕΚ, από κοινού με τα κράτη μέλη και τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της συμβουλευτικής ομάδας για το ΕΠΕΠ, όπως προτείνεται στο ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων·
30. της στήριξης του στόχου της σταδιακής δημιουργίας και ανάπτυξης ευρωπαϊκών πλατφορμών κέντρων επαγγελματικής αριστείας και της διερεύνησης των ευρωπαϊκών επαγγελματικών βασικών προφίλ από κοινού με τα κράτη μέλη και τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, στο πλαίσιο της πλατφόρμας Europass και προβλέποντας συμπληρωματικά, όπου είναι δυνατόν, ψηφιακό περιεχόμενο επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης εκπονούμενο στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών εργαλείων διαφάνειας, με σκοπό τη διευκόλυνση της κινητικότητας των εκπαιδευομένων και των εργαζομένων και τη διαφάνεια και την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων·
31. της υποστήριξης της ποιοτικής και αποτελεσματικής ψηφιοποίησης της παροχής ΕΕΚ τόσο στο πλαίσιο της μάθησης που βασίζεται στο σχολείο όσο και της μάθησης που βασίζεται στην εργασία μέσω της προώθησης της χρήσης ευρωπαϊκών πλαισίων ικανοτήτων ⁽³⁸⁾ και εργαλείων αυτοαξιολόγησης ⁽³⁹⁾ και της διερεύνησης της σκοπιμότητας διεξαγωγής έρευνας σε επίπεδο ΕΕ για τα σχολεία ΕΕΚ·
32. της ενίσχυσης της Ευρωπαϊκής συμμαχίας για θέσεις μαθητείας και των συνασπισμών ψηφιακών δεξιοτήτων και θέσεων εργασίας, όπως ανακοινώθηκε στο ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων·
33. της προώθησης των ευρωπαϊκών συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε διεθνές πλαίσιο ώστε να αναγνωρίζονται ως παγκόσμιο σημείο αναφοράς για τους εκπαιδευόμενους επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης της διεθνοποίησης των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, και όσον αφορά τις υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες και τις χώρες της Ευρωπαϊκής Γειτονίας, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Διαγωνισμών Δεξιοτήτων και Εκστρατειών Επικοινωνίας για την αύξηση της ελκυστικότητας και τη βελτίωση της εικόνας της ΕΕΚ και μέσω της παροχής φιλικής προς τον χρήστη πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και τις σχετικές ευκαιρίες σταδιοδρομίας, την οικοδόμηση και την περαιτέρω ανάπτυξη των χαρακτηριστικών του Europass·
34. της συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς, ιδίως τον ΟΟΣΑ, τη ΔΟΕ, την UNESCO και την Παγκόσμια Τράπεζα, στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης·
35. της στήριξης των προσπαθειών των κρατών μελών για την εφαρμογή της παρούσας σύστασης, ενισχύοντας την ικανότητα των ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων της ψηφιοποίησης και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και της προώθησης της έρευνας στην ΕΕΚ, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ΕΕ, μέσω χρηματοδότησης από τα σχετικά ταμεία και προγράμματα της Ένωσης [μέσω «Next Generation EU» (μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και REACT-EU), Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, μέσω SURE, Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, InvestEU, Erasmus+, «Ορίζων Ευρώπη», Interreg, Ψηφιακή Ευρώπη, Μηχανισμός Δίκαιης Μετάβασης, Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, Ταμείο Εκσυγχρονισμού]·

⁽³⁷⁾ Τα κράτη μέλη ορίζουν τους γενικούς διευθυντές για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

⁽³⁸⁾ Όπως το πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων για τους πολίτες (DigComp), το πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων για εκπαιδευτές (DigCompEdu) και το πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων για τους οργανισμούς (DigCompO).

⁽³⁹⁾ Όπως το SELFIE.

36. της εξασφάλισης ποιοτικής και ποσοτικής παρακολούθησης σύμφωνα με τους κοινούς στόχους που καθορίζονται στην παρούσα σύσταση, καθώς και άλλων σχετικών δεδομένων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις επενδύσεις, και της τροφοδότησης των δεδομένων αυτών στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και σε σχετικά ευρωπαϊκά πλαίσια παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας σύστασης ανά πενταετία, με βάση δεδομένα που διατίθενται σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο και την ετήσια παρακολούθηση του CEDEFOP.

Η παρούσα σύσταση αντικαθιστά τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για τη δημιουργία ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EQAVET), και τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET).

Βρυξέλλες, 24 Νοεμβρίου 2020.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. ROTH

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Σχετικές νομικές πράξεις της Ένωσης στον τομέα των δεξιοτήτων, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης

1. Σύσταση του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2011, σχετικά με πολιτικές για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου ⁽¹⁾.
2. Σύσταση του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2012 για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης ⁽²⁾.
3. Κοινή έκθεση για το 2015 του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (ΕΚ 2020) — Νέες προτεραιότητες για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης ⁽³⁾.
4. Σύσταση του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2016, όσον αφορά τις Διαδρομές Αναβάθμισης των Δεξιοτήτων: Νέες Ευκαιρίες για Ενηλίκους ⁽⁴⁾.
5. Σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2017, σχετικά με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση και με την κατάργηση της σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, σχετικά με τη θέσπιση του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση ⁽⁵⁾.
6. Σύσταση του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2017, για την παρακολούθηση των αποφοίτων ⁽⁶⁾.
7. Απόφαση (ΕΕ) 2018/646 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Απριλίου 2018, για ένα κοινό πλαίσιο για την παροχή καλύτερων υπηρεσιών για τις δεξιότητες και τα επαγγελματικά προσόντα (Europass) και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 2241/2004/ΕΚ ⁽⁷⁾.
8. Σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2018, σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης ⁽⁸⁾.
9. Συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα την προσέγγιση του οράματος για έναν Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης ⁽⁹⁾.
10. Σύσταση του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2018 σχετικά με την προαγωγή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό ⁽¹⁰⁾.
11. Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την υλοποίηση της σύστασης του Συμβουλίου για τις διαδρομές αναβάθμισης των δεξιοτήτων: Νέες Ευκαιρίες για Ενηλίκους ⁽¹¹⁾.
12. Ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με την περαιτέρω ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης για τη στήριξη συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με προσανατολισμό στο μέλλον ⁽¹²⁾.
13. Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομία της ευημερίας ⁽¹³⁾.
14. Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ετήσια στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2020» ⁽¹⁴⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ C191 της 1.7.2011, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 398 της 22.12.2012, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ C417 της 15.12.2015 σ. 25.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 484 της 24.12.2016, σ. 1.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 189 της 15.6.2017, σ. 15.

⁽⁶⁾ ΕΕ C 423 της 9.12.2017, σ. 1.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 112 της 2.5.2018, σ. 42.

⁽⁸⁾ ΕΕ C 189 της 4.6.2018, σ. 1.

⁽⁹⁾ ΕΕ C 195 της 7.6.2018, σ. 7.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ C 444 της 10.12.2018, σ. 1.

⁽¹¹⁾ ΕΕ C 189 της 5.6.2019, σ. 23.

⁽¹²⁾ ΕΕ C 389 της 18.11.2019, σ. 1.

⁽¹³⁾ 13432/19.

⁽¹⁴⁾ COM(2019) 650 final.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Το πλαίσιο EQAVET

Μέρος Α. Ενδεικτικοί περιγραφείς EQAVET

Το παράρτημα προτείνει ενδεικτικούς περιγραφείς EQAVET με στόχο τη στήριξη των κρατών μελών και των παρόχων ΕΕΚ, όπως το κρίνουν πρόσφορο, κατά την εφαρμογή του πλαισίου EQAVET. Διαρθρώνονται ανά στάδια του κύκλου ποιότητας: Σχεδιασμός – Εφαρμογή – Αξιολόγηση – Επανεξέταση. Μπορούν να εφαρμοστούν τόσο στην αρχική όσο και στη συνεχιζόμενη ΕΕΚ και ισχύουν για όλα τα μαθησιακά περιβάλλοντα: παροχή ΕΕΚ στο σχολείο και βασισμένη στην εργασία μάθηση, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων μαθητείας.

Κριτήρια ποιότητας	Ενδεικτικοί περιγραφείς σε επίπεδο συστημάτων ΕΕΚ	Ενδεικτικοί περιγραφείς σε επίπεδο παρόχων ΕΕΚ
Ο σχεδιασμός αντικατοπτρίζει το στρατηγικό όραμα που συμμερίζονται οι ενδιαφερόμενοι και περιλαμβάνει σαφείς βραχυπρόθεσμους/ μακροπρόθεσμους στόχους, ενέργειες και δείκτες.	<p>Οι βραχυπρόθεσμοι/μακροπρόθεσμοι στόχοι της ΕΕΚ περιγράφονται σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση και συνδέονται με τους ευρωπαϊκούς στόχους και τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης, λαμβανομένων υπόψη των ζητημάτων περιβαλλοντικής βιωσιμότητας.</p> <p>Οι κοινωνικοί εταίροι και όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς συμμετέχουν στον ορισμό των στόχων της ΕΕΚ στα διάφορα επίπεδα.</p> <p>Οι στόχοι καθορίζονται και παρακολουθούνται μέσω ειδικών δεικτών (κριτήρια επιτυχίας).</p> <p>Έχουν θεσπιστεί μηχανισμοί και διαδικασίες για τον προσδιορισμό των αναγκών κατάρτισης της αγοράς εργασίας και της κοινωνίας.</p>	<p>Οι ευρωπαϊκοί, εθνικοί και περιφερειακοί βραχυπρόθεσμοι/μακροπρόθεσμοι στόχοι της ΕΕΚ αντικατοπτρίζονται στους τοπικούς στόχους που θέτουν οι πάροχοι ΕΕΚ.</p> <p>Καθορίζονται και παρακολουθούνται ρητοί βραχυπρόθεσμοι/μακροπρόθεσμοι στόχοι και σχεδιάζονται προγράμματα για την επίτευξή τους.</p> <p>Συνεχίζονται οι διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους και όλους τους άλλους ενδιαφερόμενους φορείς με σκοπό τον εντοπισμό ειδικών τοπικών και μεμονωμένων αναγκών.</p> <p>Έχουν ανατεθεί με σαφήνεια οι αρμοδιότητες όσον αφορά τη διαχείριση και την ανάπτυξη ποιότητας.</p> <p>Το προσωπικό συμμετέχει σε αρχικό στάδιο στον σχεδιασμό, και όσον αφορά την ανάπτυξη ποιότητας.</p>
	<p>Χαράσσεται πολιτική ενημέρωσης για να εξασφαλισθεί η βέλτιστη δημοσιοποίηση των ποιοτικών αποτελεσμάτων/εκρτών, με την επιφύλαξη εθνικών/ περιφερειακών απαιτήσεων για την προστασία των δεδομένων.</p> <p>Έχουν καθορισθεί πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές για την αναγνώριση, την επικύρωση και την πιστοποίηση των δεξιοτήτων των ατόμων.</p> <p>Τα προσόντα της ΕΕΚ περιγράφονται με τη χρήση μαθησιακών αποτελεσμάτων.</p> <p>Θεσπίζονται μηχανισμοί για τη διασφάλιση της ποιότητας του σχεδιασμού, της αξιολόγησης και της επανεξέτασης των προσόντων.</p> <p>Τα προγράμματα ΕΕΚ έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να επιτρέπουν ευέλικτες μαθησιακές διαδρομές και να ανταποκρίνονται γρήγορα στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας.</p>	<p>Οι πάροχοι σχεδιάζουν πρωτοβουλίες συνεργασίας με ενδιαφερόμενους φορείς.</p> <p>Οι ενδιαφερόμενοι φορείς συμμετέχουν στη διαδικασία ανάλυσης των τοπικών αναγκών.</p> <p>Οι πάροχοι ΕΕΚ εφαρμόζουν σαφές και διαφανές σύστημα για τη διασφάλιση της ποιότητας.</p> <p>Τα μέτρα αποσκοπούν στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους κανόνες προστασίας των δεδομένων.</p>

Κριτήρια ποιότητας	Ενδεικτικοί περιγραφείς σε επίπεδο συστημάτων ΕΕΚ	Ενδεικτικοί περιγραφείς σε επίπεδο παρόχων ΕΕΚ
<p>Τα σχέδια εφαρμογής έχουν καταρτισθεί με τη συνεργασία των ενδιαφερόμενων φορέων και περιλαμβάνουν ρητές αρχές.</p>	<p>Τα σχέδια εφαρμογής καταρτίζονται σε συνεργασία με κοινωνικούς εταίρους, παρόχους ΕΕΚ και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς στα διάφορα επίπεδα.</p> <p>Τα σχέδια εφαρμογής εξετάζουν, μεταξύ άλλων, τους απαιτούμενους πόρους, την ικανότητα των χρηστών και τα απαραίτητα μέσα και κατευθυντήριες γραμμές υποστήριξης.</p> <p>Καταρτίζονται κατευθυντήριες γραμμές και πρότυπα προς εφαρμογή στα διάφορα επίπεδα. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές και τα εν λόγω πρότυπα περιλαμβάνουν την αξιολόγηση, την επικύρωση και την πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων.</p> <p>Τα σχέδια εφαρμογής περιλαμβάνουν ειδική στήριξη για την κατάρτιση των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών δεξιοτήτων και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας.</p>	<p>Οι πόροι ευθυγραμμίζονται/χορηγούνται εσωτερικά με τον κατάλληλο τρόπο, με σκοπό να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί στα σχέδια εφαρμογής.</p> <p>Υποστηρίζονται ρητά οι συναφείς και συμπεριληπτικές συνεργασίες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων μεταξύ εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, για την εφαρμογή των σχεδιαζόμενων δράσεων.</p> <p>Το στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων του προσωπικού προσδιορίζει τις ανάγκες για κατάρτιση εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών.</p> <p>Το προσωπικό συμμετέχει τακτικά σε κατάρτιση και συνεργάζεται με σχετικούς εξωτερικούς ενδιαφερόμενους φορείς για τη στήριξη της δημιουργίας ικανοτήτων και της βελτίωσης της ποιότητας και για την αύξηση των επιδόσεων.</p>
	<p>Οι ευθύνες των παρόχων ΕΕΚ στη διαδικασία εφαρμογής περιγράφονται ρητά και καθίστανται διαφανείς.</p> <p>Καταρτίζεται εθνικό και/ή περιφερειακό πλαίσιο διασφάλισης της ποιότητας, το οποίο περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές και πρότυπα ποιότητας σε επίπεδο παρόχων ΕΕΚ, με σκοπό την προώθηση της συνεχούς βελτίωσης και της αυτορρύθμισης.</p>	<p>Τα προγράμματα των παρόχων ΕΕΚ επιτρέπουν στους εκπαιδευόμενους να επιτυγχάνουν τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα και να συμμετέχουν στη διαδικασία μάθησης.</p> <p>Οι πάροχοι ΕΕΚ ανταποκρίνονται στις μαθησιακές ανάγκες των ατόμων με τη χρήση μιας μαθησιακής προσέγγισης με επίκεντρο τον εκπαιδευόμενο, η οποία επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους να επιτύχουν τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.</p> <p>Οι πάροχοι ΕΕΚ προωθούν την καινοτομία στις μεθόδους διδασκαλίας και μάθησης, στο σχολείο και στον χώρο εργασίας, με την υποστήριξη της χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών και των εργαλείων ηλεκτρονικής μάθησης</p> <p>Οι πάροχοι ΕΕΚ χρησιμοποιούν έγκυρες, ακριβείς και αξιόπιστες μεθόδους για την αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων των ατόμων.</p>
<p>Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και των διαδικασιών διενεργείται τακτικά και υποστηρίζεται από μετρήσιμα στοιχεία.</p>	<p>Έχει καταρτιστεί μεθοδολογία αξιολόγησης, η οποία καλύπτει την εσωτερική και την εξωτερική αξιολόγηση.</p> <p>Η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων στις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης είναι συμφωνημένη και περιγράφεται με σαφήνεια.</p> <p>Τα εθνικά/περιφερειακά πρότυπα και διαδικασίες για τη βελτίωση και τη διασφάλιση της ποιότητας χαρακτηρίζονται από συνάφεια και αναλογικότητα ως προς τις ανάγκες του τομέα.</p> <p>Τα συστήματα υπόκεινται σε αυτοαξιολόγηση και σε εσωτερική και εξωτερική επανεξέταση, κατά περίπτωση.</p>	<p>Η αυτοαξιολόγηση διενεργείται περιοδικά εντός εθνικών και περιφερειακών κανονισμών/πλαισίων ή με την πρωτοβουλία των παρόχων ΕΕΚ, ενώ καλύπτονται επίσης η ψηφιακή ετοιμότητα και η περιβαλλοντική βιωσιμότητα των ιδρυμάτων ΕΕΚ.</p> <p>Η αξιολόγηση και η επανεξέταση καλύπτουν τις διαδικασίες και τα αποτελέσματα/εκροές της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, συμπεριλαμβάνοντας εκτίμηση της ικανοποίησης του εκπαιδευόμενου, όπως επίσης και τις επιδόσεις και την ικανοποίηση του προσωπικού.</p>

Κριτήρια ποιότητας	Ενδεικτικοί περιγραφείς σε επίπεδο συστημάτων ΕΕΚ	Ενδεικτικοί περιγραφείς σε επίπεδο παρόχων ΕΕΚ
	<p>Εφαρμόζονται συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης.</p> <p>Χρησιμοποιούνται δείκτες επιδόσεων.</p> <p>Πραγματοποιείται συναφής, τακτική και συνεκτική συλλογή δεδομένων, ώστε να μετράται η επιτυχία και να εντοπίζονται οι τομείς προς βελτίωση. Καταρτίζονται κατάλληλες μεθοδολογίες συλλογής δεδομένων, π.χ. ερωτηματολόγια και δείκτες/μετρήσιμα στοιχεία.</p>	<p>Η αξιολόγηση και η επανεξέταση περιλαμβάνουν τη συλλογή και τη χρήση δεδομένων καθώς και κατάλληλους και αποτελεσματικούς μηχανισμούς για τη συμμετοχή εσωτερικών και εξωτερικών ενδιαφερόμενων φορέων.</p> <p>Εφαρμόζονται συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης.</p>
Επανεξέταση	<p>Οι διαδικασίες, οι μηχανισμοί και τα μέσα για τη διενέργεια επανεξετάσεων καθορίζονται και χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση της ποιότητας της παροχής σε όλα τα επίπεδα.</p> <p>Οι διαδικασίες επανεξετάζονται τακτικά και καταρτίζονται σχέδια δράσης για αλλαγές. Τα συστήματα προσαρμόζονται ανάλογα.</p> <p>Δημοσιοποιούνται πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.</p>	<p>Συλλέγεται η ανατροφοδότηση των εκπαιδευομένων σχετικά με την ατομική τους μαθησιακή εμπειρία και το μαθησιακό και διδακτικό τους περιβάλλον. Μαζί με την ανατροφοδότηση των εκπαιδευτικών, των εκπαιδευτών και όλων των άλλων ενδιαφερόμενων φορέων, χρησιμοποιείται για τη διαμόρφωση περαιτέρω δράσεων.</p> <p>Δημοσιοποιούνται ευρέως πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα της επανεξέτασης.</p> <p>Οι διαδικασίες για την ανατροφοδότηση και την επανεξέταση αποτελούν μέρος μιας στρατηγικής μαθησιακής διαδικασίας στο πλαίσιο του οργανισμού, υποστηρίζουν την ανάπτυξη παροχής υψηλής ποιότητας και βελτιώνουν τις ευκαιρίες για τους εκπαιδευόμενους.</p> <p>Τα αποτελέσματα/εκροές της διαδικασίας αξιολόγησης συζητούνται με τους ενδιαφερόμενους φορείς και εφαρμόζονται κατάλληλα σχέδια δράσης.</p>

Μέρος Β. Η δέσμη δεικτών αναφοράς EQAVET

Το παρόν τμήμα προτείνει μια δέσμη δεικτών αναφοράς που μπορούν να χρησιμοποιούνται για τη στήριξη της αξιολόγησης και της βελτίωσης της ποιότητας των εθνικών/περιφερειακών συστημάτων ΕΕΚ και/ή των παρόχων ΕΕΚ κατά την εφαρμογή του πλαισίου EQAVET.

Δείκτης	Τύπος δείκτη	Σκοπός της πολιτικής
Γενικοί δείκτες για τη διασφάλιση της ποιότητας		
Αριθμός 1		
Χρησιμότητα των συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας για τους παρόχους ΕΕΚ:		Πρωώθηση μιας νοοτροπίας βελτίωσης της ποιότητας σε επίπεδο παρόχων ΕΕΚ
α) μερίδιο παρόχων ΕΕΚ που εφαρμόζουν εσωτερικά συστήματα διασφάλισης της ποιότητας τα οποία καθορίζονται από τη νομοθεσία ή με δική τους πρωτοβουλία	Δείκτης πλαισίου/εισορών	Αύξηση της διαφάνειας όσον αφορά την ποιότητα της κατάρτισης
β) μερίδιο διαπιστευμένων παρόχων ΕΕΚ		Βελτίωση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης ως προς την παροχή κατάρτισης
Αριθμός 2		
Επενδύσεις στην κατάρτιση εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών:		Πρωώθηση της οικειοποίησης της διαδικασίας ανάπτυξης της ποιότητας στην ΕΕΚ από τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές
α) μερίδιο των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών που συμμετέχουν σε περαιτέρω κατάρτιση	Δείκτης εισροών/διαδικασίας	

Δείκτης	Τύπος δείκτη	Σκοπός της πολιτικής
β) ποσό των κονδυλίων που επενδύονται, μεταξύ άλλων για ψηφιακές δεξιότητες		Βελτίωση της ανταπόκρισης της ΕΕΚ στη μεταβαλλόμενη ζήτηση της αγοράς εργασίας Βελτίωση της ατομικής μαθησιακής ικανότητας Βελτίωση των επιτευγμάτων των εκπαιδευομένων

Δείκτες που στηρίζουν τους στόχους των πολιτικών για την ΕΕΚ όσον αφορά την ποιότητα

Αριθμός 3

Ποσοστό συμμετοχής σε προγράμματα ΕΕΚ: Αριθμός συμμετεχόντων σε προγράμματα ΕΕΚ ⁽¹⁾ , σύμφωνα με τον τύπο του προγράμματος και τα επιμέρους κριτήρια ⁽²⁾	Δείκτης εισροών/ διαδικασίας/εκροών	Συλλογή βασικών στοιχείων σε επίπεδο συστημάτων και παρόχων ΕΕΚ σχετικά με την ελκυστικότητα της ΕΕΚ. Στοχευμένη στήριξη με σκοπό τη μεγαλύτερη πρόσβαση στην ΕΕΚ, μεταξύ άλλων των μειονεκτούσων ομάδων.
---	--	--

Αριθμός 4

Ποσοστό ολοκλήρωσης σε προγράμματα ΕΕΚ: Αριθμός προσώπων που ολοκλήρωσαν επιτυχώς/εγκατέλειψαν προγράμματα ΕΕΚ, ανάλογα με τον τύπο του προγράμματος και τα επιμέρους κριτήρια.	Δείκτης διαδικασίας/ εκροών/αποτελεσμάτων	Συλλογή βασικών στοιχείων για τις εκπαιδευτικές επιτυχίες και την ποιότητα των διαδικασιών κατάρτισης. Υπολογισμός ποσοστών εγκατάλειψης σε σύγκριση με τα ποσοστά συμμετοχής. Στήριξη της επιτυχούς ολοκλήρωσης ως ενός από τους κύριους στόχους της ποιότητας στην ΕΕΚ. Στήριξη της παροχής προσαρμοσμένης κατάρτισης, και για τις μειονεκτούσες ομάδες
--	--	--

Αριθμός 5

Ποσοστό εξεύρεσης εργασίας σε προγράμματα ΕΕΚ: α) επαγγελματική κατάσταση των εκπαιδευομένων ΕΕΚ σε ορισμένη χρονική στιγμή μετά την ολοκλήρωση της κατάρτισης, ανάλογα με τον τύπο του προγράμματος και τα επιμέρους κριτήρια ⁽³⁾ β) μερίδιο απασχολούμενων εκπαιδευομένων σε ορισμένη χρονική στιγμή μετά την ολοκλήρωση της κατάρτισης, ανάλογα με τον τύπο του προγράμματος και τα επιμέρους κριτήρια.	Δείκτης αποτελεσμάτων	Στήριξη της δυνατότητας απασχόλησης Βελτίωση της ανταπόκρισης της ΕΕΚ στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας Στήριξη της παροχής προσαρμοσμένης κατάρτισης, και για τις μειονεκτούσες ομάδες
---	-----------------------	---

⁽¹⁾ Για την ΑΕΚ: απαιτείται διάστημα έξι εβδομάδων κατάρτισης προτού ο εκπαιδευόμενος θεωρηθεί συμμετέχων. Για τη διά βίου μάθηση: ποσοστό του πληθυσμού που γίνεται δεκτό σε επίσημα προγράμματα ΕΕΚ.

⁽²⁾ Επιπλέον των βασικών στοιχείων για το φύλο και την ηλικία, μπορούν να εφαρμόζονται άλλα κοινωνικά κριτήρια, για παράδειγμα πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου, ανώτατη εκπαιδευτική βαθμίδα που ολοκληρώθηκε, μετανάστες, άτομα με αναπηρία, διάρκεια του χρόνου ανεργίας.

⁽³⁾ Για την ΑΕΚ: συμπεριλαμβάνονται στοιχεία για την επαγγελματική κατάσταση όσων εγκαταλείπουν πρόωρα την κατάρτιση.

Δείκτης	Τύπος δείκτη	Σκοπός της πολιτικής
Αριθμός 6		
Χρήση των αποκτηθεισών δεξιοτήτων στον χώρο εργασίας: α) στοιχεία σχετικά με τη θέση εργασίας που εξασφάλισαν τα άτομα μετά την ολοκλήρωση της κατάρτισης, ανάλογα με τον τύπο του προγράμματος και τα επιμέρους κριτήρια β) βαθμός ικανοποίησης των εργαζομένων και των εργοδοτών σε σχέση με τις δεξιότητες και τις ικανότητες που αποκτήθηκαν.	Δείκτης αποτελεσμάτων (συνδυασμός ποιοτικών και ποσοτικών στοιχείων)	Αύξηση της δυνατότητας απασχόλησης Βελτίωση της ανταπόκρισης της ΕΕΚ στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας Στήριξη της παροχής προσαρμοσμένης κατάρτισης, και για τις μειονεκτούσες ομάδες
Στοιχεία πλαισίου		
Αριθμός 7		
Ποσοστό ανεργίας (*) ανάλογα με επιμέρους κριτήρια	Δείκτης πλαισίου	Βασικά στοιχεία για τη λήψη αποφάσεων πολιτικής σε επίπεδο συστημάτων ΕΕΚ
Αριθμός 8		
Επικράτηση ευάλωτων ομάδων: α) ποσοστό των συμμετεχόντων στην ΕΕΚ που έχουν ταξινομηθεί ως μειονεκτούσες ομάδες (σε καθορισμένη περιφέρεια ή σε συγκεκριμένο πεδίο απασχόλησης) με βάση την ηλικία και το φύλο β) ποσοστό επιτυχίας μειονεκτουσών ομάδων με βάση την ηλικία και το φύλο	Δείκτης πλαισίου	Βασικά στοιχεία για τη λήψη αποφάσεων πολιτικής σε επίπεδο συστημάτων ΕΕΚ Στήριξη της πρόσβασης σε ΕΕΚ για μειονεκτούσες ομάδες Στήριξη της παροχής κατάρτισης προσαρμοσμένης στις ανάγκες και ιδιαιτερότητες των μειονεκτουσών ομάδων.
Αριθμός 9		
Μηχανισμοί για τον καθορισμό των αναγκών κατάρτισης στην αγορά εργασίας: α) στοιχεία σχετικά με τους μηχανισμούς που συστάθηκαν για τον εντοπισμό των μεταβαλλόμενων απαιτήσεων σε διάφορα επίπεδα β) αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τη χρήση των εν λόγω μηχανισμών και την αποτελεσματικότητά τους	Δείκτης πλαισίου/ εισορών (ποιοτικές πληροφορίες)	Βελτίωση της ανταπόκρισης της ΕΕΚ στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας Στήριξη της δυνατότητας απασχόλησης
Αριθμός 10		
Συστήματα που χρησιμοποιούνται για την προώθηση της καλύτερης πρόσβασης στην ΕΕΚ και την παροχή καθοδήγησης σε (δυσνητικούς) εκπαιδευόμενους ΕΕΚ: α) στοιχεία για τα υφιστάμενα συστήματα σε διάφορα επίπεδα β) απόδειξη της αποτελεσματικότητάς τους	Δείκτης διαδικασίας (ποιοτικές πληροφορίες)	Προώθηση της πρόσβασης στην ΕΕΚ, μεταξύ άλλων για μειονεκτούσες ομάδες Παροχή καθοδήγησης σε (δυσνητικούς) εκπαιδευόμενους ΕΕΚ Στήριξη της παροχής προσαρμοσμένης κατάρτισης

(*) Ορισμός σύμφωνα με τη ΔΟΕ: άτομα ηλικίας 15-74 ετών χωρίς απασχόληση, που αναζητούν ενεργά εργασία και είναι έτοιμα να εργασθούν.